

درگذشت قدیس توماس آکویناس فیلسوف بزرگ ایتالیایی...

قدیس توماس آکویناس، معروف به حکیم آسمانی و یکی از بزرگ‌ترین قدیسان کاتولیک، در سال 1226م در نزدیکی شهر ناپل ایتالیا در خانواده‌ای از طبقه ممتاز به دنیا آمد.

درگذشت قدیس "توماس آکویناس" فیلسوف بزرگ ایتالیایی (1274م)

قدیس توماس آکویناس، معروف به حکیم آسمانی و یکی از بزرگ‌ترین قدیسان کاتولیک، در سال 1226م در نزدیکی شهر ناپل ایتالیا در خانواده‌ای از طبقه ممتاز به دنیا آمد. وی در ابتدا در صومعه به فراگیری علوم مذهبی پرداخت و سپس در دانشگاه شهر ناپل به تحصیل فلسفه مشغول شد. آکویناس در دوران تحصیل غالباً خاموش و متفکر بود و پس از اتمام تحصیلات به مطالعه آثار فلسفی روی آورد، تا این‌که به نشر افکار خود مشغول گردید. توماس آکویناس معتقد بود که الهیات و علوم، تناقضی با یک‌دیگر ندارند زیرا سر و کار هر دو با حقیقت است و حقیقت هم قابل تجزیه نیست. وی بر اساس همین تفکر، به نوشتن شرح و تفسیرهایی بر آثار ارسطو پرداخت و کوشید تا میان فلسفه مابعدالطبیعه ارسطویی با عقاید مسیحی و اخلاق یهودیت تلفیقی به وجود آورد. این عمل، یکی از بزرگ‌ترین کارهایی است که در فلسفه صورت گرفته است و برجسته‌ترین مرحله فلسفه مدرسی و نظرات مطرح شده در مدارس قرون وسطی به شمار می‌رود. در فلسفه مدرسی، که نظام فلسفی قدمای کلیسا بود، ایمان بر عقل ترجیح داده می‌شد و عقل، متکی بر ایمان قلمداد می‌گردید. آکویناس هم‌چنین از آراء ابن رشد، فیلسوف مسلمان اندلسی، استفاده بسیار کرد و نظرات علمی خود را نیز بر آن افزود. او از این مسیر، ترکیبی به وجود آورد که نزدیک به چهارصد سال، فلسفه رسمی حوزه‌های علمی و مذهبی اروپا بود و هنوز هم در میان دانش‌پژوهانی که مقید به اصول دیانت کاتولیک هستند، محترم و معتبر است. آکویناس مانند نویسندگان انجیل معتقد بود که بزرگ‌ترین خیر و سعادت برای بشر، سیر به سوی کمال الهی است. وی هم‌چنین همانند ارسطو بر این عقیده بود که در درون هر کس، صورتی یا نیرویی وجود دارد که قادر است او را به فرشته‌ای تبدیل کند. آکویناس علی‌رغم دارا بودن خانواده‌ای ثروتمند و بانفوذ، از جامعه فاصله گرفت و نظام اندیشه‌ای خود را برپا کرد. برخی از عقاید او عبارت از این است که می‌گفت: اگر شما به خوبی و نیکی خداوند ایمان داشته باشید می‌توانید برای عالمی که اجزای آن با هماهنگی در کارند و حقیقت اعلاي آن، رستگاری روح جاویدان آدمی است، یک فلسفه عقلانی طرح کنید. او می‌گفت: در حقیقت، ما به این جهان آمده‌ایم تا از راه استیلا بر بدی‌ها به نیکی‌ها دست یابیم. زیرا بدی، تلاش برای جدا ساختن انسان از انسان، و انسان از خداست، اما نیکی، حاصل وحدت مجدد میان خدا و انسان است. در این میان نیروی محرکی که ما را یاری می‌رساند، عشق الهی به مخلوقات خود می‌باشد. وی معتقد بود که در خداوند، ماده به معنی جنبه نقص وجود ندارد و تنها صورت یا کمال راه دارد. کلیسا تا مدت‌ها از پذیرفتن آراء آکویناس خودداری می‌کرد، ولی سرانجام فلسفه او را که تومیسیم نام داشت پذیرفت. بزرگ‌ترین خدمت توماس آکویناس به پیشرفت علوم، توجه فوق‌العاده وی به مذهب اصالت عقل است. او می‌گفت دلیل و منطق عالی‌ترین وسیله در راه بسط مرزهای دانش بشری است. همین طرز تفکر بود که موجب شد علم و دانش که مدت مدیدی در اروپا از اعتبار افتاده بود و میراث کفر و بت‌پرستی تلقی می‌شد بار دیگر مورد توجه قرار گیرد و ارزش یابد. آکویناس، زندگی و حیات پس از مرگ را لازم می‌دانست و آن را ادامه حیات انسان می‌شمرد. توماس آکویناس سرانجام در هفتم مارس 1274م در 48 سالگی درگذشت. با این حال، وی از کوتاهی کتاب زندگی خود در این جهان متأسف نبود و می‌گفت: اگر خداوند مرا در سنی کمتر از دیگران، دانایی بیشتر عطا کرده است، برای آن است که می‌خواسته است، زودتر مرا به سوی جلال و عظمت خود باز خواند.